

JDP

Newsletter

Transfer danych do USA

styczeń 2023

jdp-law.pl

Wstęp

W dniu 13 grudnia 2022 r. Komisja Europejska rozpoczęła **proces przyjęcia decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony prywatności danych europejskich przetwarzanych do USA**.

Projekt decyzji jest następstwem unieważnienia w 2020 przez Trybunał Sprawiedliwości poprzedniej decyzji ustalającej bezpieczne ramy przekazywania danych do USA. Wydanie wyroku podyktowane było obawami, że do europejskich danych osobowych posiadają dostęp amerykańskie agencje wywiadowcze, a także faktem, iż obywatele UE nie posiadają niezależnych środków odwoławczych na takie przetwarzanie.

W okresie braku decyzji, przekazywanie danych osobowych do USA odbywa się co do zasady na podstawie standardowych klauzuli ochronnych oraz pod warunkiem, że ryzyko transferu zostało obniżone z wykorzystaniem dodatkowych środków ochrony.

Przyjęcie decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony prywatności oznaczałoby przywrócenie możliwość transferu danych do USA, bez konieczności wprowadzania dodatkowych zabezpieczeń w tym zakresie.

Przy pomyślnych wiatrach, przyjęcie decyzji mogłoby nastąpić w **II kwartale 2023 r.**

Spis treści

1. Tło przetwarzania danych do USA
2. Następne kroki legislacyjne
3. Kluczowe elementy decyzji
4. Opinie

1. Tło przetwarzania danych do USA

Przed lipcem 2020 r. przetwarzanie danych do USA odbywało się przy użyciu tzw. **Tarczy Prywatności**¹ (Privacy Shield), czyli decyzji Komisji, która pozwalała na takie przetwarzanie i nie wymagała specjalnego zezwolenia czy podejmowania dodatkowych działań legalizacyjnych.

Jednak w dniu 16 lipca 2020 r. Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok², potocznie nazywany **Schrems II**, w którym unieważnił Tarczę Prywatności. Uchylenie Privacy Shield podyktowane było tym, że dostęp do transferowanych danych posiadają amerykańskie agencje wywiadowcze, a także faktem, iż obywatele UE nie posiadają niezależnych środków odwoławczych na takie przetwarzanie.

Po wydanym wyroku przetwarzanie danych do USA nadal jest możliwe na podstawie tzw. standardowych klauzul umownych, jednak proces ten jest bardziej skomplikowany.

Jest to głównie spowodowane stwierdzeniem przez Trybunał, że *„istnieją sytuacje (...), w których postanowienia zawarte w tych klauzulach mogą nie stanowić wystarczającego środka pozwalającego na zapewnienie w praktyce skutecznej ochrony danych osobowych przekazywanych do danego państwa trzeciego. Ma to miejsce w szczególności wówczas, gdy prawo tego państwa trzeciego pozwala organom jego władzy publicznej na ingerencję w prawa osób, których te dane dotyczą”*³, jak to wygląda w przypadku USA. Wówczas niezbędne byłoby zastosowanie dodatkowych środków ochronnych, aby zmiękczyć wynikające z transferu do USA ryzyka dla prywatności. Takie środki powinny zostać udokumentowane (TIA).

Aktualnie USA i UE podjęły się zawarcia nowego kompromisu, który miał zastąpić uchyloną Privacy Shield oraz zagwarantować bezpieczne przetwarzanie danych do USA.

W marcu 2022 r. prezydent Biden ogłosił porozumienie w sprawie nowych ram transatlantyckiego transferu danych. Spowodowało to podpisanie w październiku 2022 r. rozporządzenia wykonawczego w sprawie „wzmocnienia zabezpieczeń dla działań wywiadowczych Stanów Zjednoczonych w zakresie sygnałów”. Propozycja decyzji Komisji jest następstwem powyższego rozporządzenia wykonawczego.

1 Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1250 z dnia 12 lipca 2016 r. przyjęta na mocy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, w sprawie adekwatności ochrony zapewnianej przez Tarczę Prywatności UE-USA.

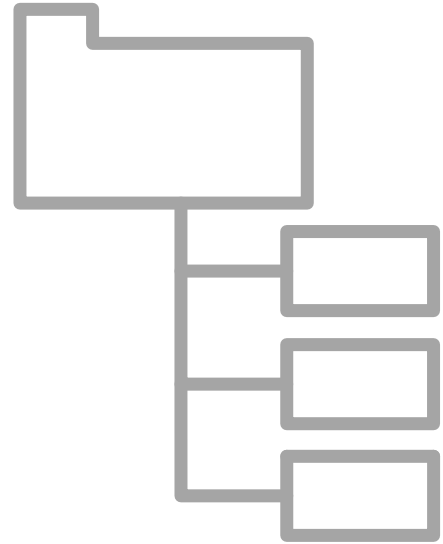
2 Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 lipca 2020 r. C-311/18 Przekazywanie danych obywateli państw członkowskich przez przedsiębiorcę do USA; nieważność decyzji Komisji w sprawie adekwatności ochrony zapewnianej przez Tarczę Prywatności.

3 Ibidem, akapit 126

2. Następne kroki legislacyjne

W celu przyjęcia projektu decyzji przeprowadzona zostanie odpowiednia procedura:

1. W pierwszej kolejności projekt decyzji zostanie przedłożony **Europejskiej Radzie Ochrony Danych** w celu jego zaopiniowania.
2. Następnie projekt zostanie przekazany do zatwierdzenia do komitetu składającego się z przedstawicieli państw członkowskich UE.
3. Po zakończeniu powyższej procedury Komisja może przystąpić do przyjęcia ostatecznej decyzji w sprawie adekwatności.

Przyjęcie decyzji nie jest spodziewane wcześniej niż wiosną 2023 r.

Po przyjęciu decyzja będzie podlegała okresowym przeglądom w celu zweryfikowania, czy wszystkie istotne elementy amerykańskich ram prawnych zostały w pełni wdrożone i czy skutecznie funkcjonują w praktyce. Po przyjęciu decyzji będzie można ją także zaskarżyć za pośrednictwem sądów krajowych oraz europejskich.

3. Kluczowe elementy decyzji

Zgodnie z informacjami zawartymi na stronie Komisji Europejskiej⁴ kluczowymi elementami decyzji są:

- W pierwszej kolejności projekt decyzji zostanie przedłożony **Europejskiej Radzie Ochrony Danych** w celu jego zaopiniowania.
- W celu przystąpienia do ram ochrony prywatności danych UE-USA amerykańskie podmioty będą musiały zobowiązać się do przestrzegania szczegółowego zestawu obowiązków w zakresie ochrony prywatności, np. wymogu usuwania danych osobowych, gdy nie są już potrzebne do celu, w którym zostały zgromadzone;
- Obywatele UE, jeśli ich dane osobowe będą przetwarzane z naruszeniem ram, będą mogli skorzystać z kilku możliwości dochodzenia roszczeń np. bezpłatnie przed niezależnymi mechanizmami rozstrzygania sporów i organem arbitrażowym;
- Wprowadzenie szeregu ograniczeń i zabezpieczeń dotyczących dostępu organów publicznych Stanów Zjednoczonych do danych, w tym do celów egzekwowania prawa karnego i bezpieczeństwa narodowego, np. poprzez ograniczenie dostępu amerykańskich agencji wywiadowczych do danych europejskich jedynie koniecznych i proporcjonalnych do ochrony bezpieczeństwa narodowego;
- Utworzenie nowego **Sądu Rewizyjnego ds. Ochrony Danych**, który zajmować się będzie sprawami możliwości uzyskania zadośćuczynienia przez osoby fizyczne z UE w związku z gromadzeniem i wykorzystywaniem ich danych przez amerykańskie agencje wywiadowcze.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_22_7631

4. Opinie

W związku z faktem, iż projekt decyzji został opublikowany względnie niedawno, osoby oraz organizacje zajmujące się ochroną danych nie wypowiedziały się jeszcze w temacie. Dopiero w nadchodzących tygodniach okaże się, jak projekt decyzji zostanie przez nie przyjęty.

Jednakże warto zauważyć, iż **Max Schrems**, współzałożyciel europejskiej organizacji non-profit *noyb* ("*none of your business*"), którego skarga przeciwko Facebook Ireland Ltd. spowodowała wydanie wyroku Schrems II i który wykorzystuje strategiczne spory sądowe w celu egzekwowania podstawowego prawa do ochrony danych i prywatności, stwierdził, że:

„W najbliższych dniach będziemy szczegółowo analizować projekt decyzji. Ponieważ projekt decyzji opiera się na znanym rozporządzeniu wykonawczym, nie widzę, jak miałoby to przetrwać zaskarżenie do Trybunału Sprawiedliwości. Wydaje się, że Komisja Europejska po prostu wydaje w kółko podobne decyzje – z rażącym naruszeniem naszych praw podstawowych.⁵”

¹ <https://noyb.eu/pl/oswiadczenie-w-sprawie-decyzji-komisji-ue-dotyczacej-odpowiedniego-poziomu-ochrony-w-odniesieniu-do>

Kontakt

W przypadku dodatkowych pytań, zachęcamy do bezpośredniego kontaktu z naszą ekspertką.

Anna Matusiak-Wekiera

Radca prawny

Head of Data Protection/Compliance Practice

anna.matusiak-wekiera@jdp-law.pl

Wszelkie informacje zawarte w niniejszym newsletterze są dostępne nieodpłatnie. Publikacja nie ma charakteru reklamowego i służy wyłącznie celom informacyjnym. Żadnej z informacji zawartych w niniejszym materiale nie należy traktować jako porady prawnej ani ofert handlowej, w tym w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu cywilnego. JDP DRAPAŁA & PARTNERS Sp. j. niniejszym wyłącza swoją odpowiedzialność tytułem jakichkolwiek roszczeń, strat, żądań lub szkód wynikających lub związanych z korzystaniem z informacji, treści lub materiałów zawartych w newsletterze.